

25.09.2006

TBMM Başkanlığına

Konya Kapalı Havzası; tarımsal ve ekonomik anlamda Türkiye'nin önemli üretim bölgelerinden biridir. **Türkiye'nin;** tahıl üretiminin % 10'u, baklagillerden elde edilen toplam gelirin % 6.2'si ve endüstriyel mahsullerden elde edilen gelirin de % 8.5'u Konya'dan sağlanmaktadır. Ancak, son yıllarda kontrolsüz su kullanımı ve yeni tarım alanlarının açılması sonucunda, havzadaki sulak alanlar üzerinde ciddi bir tehlike oluşmuştur. **Doğal bir felaket riski söz konusudur.** Buğday üretiminde % 15 seviyesinde azalma vardır.

Konya Kent Merkezi kuraklıktan etkilenir hale gelmiştir.

Konya Ovası ve çevresindeki yer altı ve yerüstü su kaynaklarının seviyelerinde büyük düşmeler vardır. **Akşehir Gölünün** tamamen kurumması, **Beyşehir Gölünün** de su seviyesinin çok büyük ölçüde düşmesi durumu vardır. Bu gelişmelerin sosyal ve ekonomik anlamda büyük tahribatlar yaratması kaçınılmazdır.

Bu duruma yol açan fiziki etkenlerin araştırılarak, kamu yönetimleri tarafından alınması gereken önlemlerin tespiti ve uygulamaya geçmesini sağlamak ve bu suretle **kuraklaşma ile çölleşmenin** önlenmesi ve re'sen görülecek hususların tespiti amacıyla;

Anayasa'nın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 104-105. maddeleri gereğince; inceleme yapılmasını ve Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

- 1- Atilla KART-Konya
- 2- Hakkı ÜLKÜ-İzmir
- 3- Mustafa ÖZYURT-Bursa
- 4- Ali Kemal DEVECİLER-Balıkesir
- 5- Mehmet YILDIRIM-Kastamonu
- 6- Ali OKSAL-Mersin
- 7- Haluk KOÇ-Samsun
- 8- Ufuk ÖZKAN-Manisa
- 9- Mehmet Ziya YERGÖK-Adana
- 10- Necati UZDİL-Osmaniye
- 11- Muharrem TOPRAK-İzmir
- 12- Feridun Fikret BALOĞLU-Antalya
- 13- Nuri ÇİLİNGİR-Manisa
- 14- İlyas Sezai ÖNDER-Samsun
- 15- Mehmet IŞIK-Giresun
- 16- Rasim ÇAKIR-Edirne
- 17- Nadir SARAÇ-Zonguldak
- 18- Nurettin SÖZEN-Sivas
- 19- Nail KAMACI-Antalya
- 20- Osman ÖZCAN-Antalya
- 21- Osman KAPTAN-Antalya
- 22- Mustafa ÖZYURT-Bursa
- 23- Ramazan Kerim ÖZKAN-Burdur
- 24- Vezir AKDEMİR-İzmir
- 25- Algan HACALOĞLU-İstanbul
- 26- Bülent BARATALI-İzmir
- 27- Atila EMEK-Antalya
- 28- Mehmet Vedat MELİK-Şanlıurfa
- 29- M.Akif HAMZAÇEBİ-Trabzon
- 30- Gürol ERGİN-Muğla
- 31- Mustafa GAZALCI-Denizli
- 32- Mevlüt COŞKUNER-Isparta
- 33- Yüksel ÇORBACIOĞLU-Artvin

Gerekçe ;

KOP (Konya Ovası Projeleri); İçanadolu'da kuraklığı ve sulama yetersizliğini önleyecek, bölgede üretimi asgari şartlarda 4'e - 5'e katlayacak boyutlarda önemli bir projedir. Bu projenin hayata geçirilmesi konularında Başbakanlık Makamı ve ilgili Bakanlıklara tarafımızdan muhtelif soru önergeleri verilmiş, ancak savsaklayıcı ve tutarsız cevaplarla olay geçiştirilmiştir.

4 yılı bulan iktidar döneminde KOP için **hiçbir harcama** yapmayan AKP İktidarı, en nihayet Mavi Tünel için ihale sürecini başlatmıştır. Bu ihalenin 2006 yılı sonunda yapılabileceği, temel atmanın ise 2007 yılı sonlarına kalacağı anlaşılmaktadır.

Son yıllarda Türkiye'nin tahıl anbarı olan Konya Ovasında yağışların azalması ve bilinçsiz su tüketimi sebebiyle kuralık tehlikesi başlamıştır. Kontrolsüz su kullanımı ve yeni tarım alanlarının açılması sebebiyle, havzadaki sulak alanlar üzerinde ciddi bir baskı oluşmuştur. Su seviyesi her yıl 1 metre düşmekte, aşırı su çekimi sebebiyle su seviyesinde azalmalar olmaktadır. Bu sürecin devam etmesi halinde Kuzey Toroslardan Tuz Gölüne doğru akan yer altı sularının, gölün su seviyesinin altında kalacağı ve Tuz Gölünden ovaya doğru tuzlu su akışının başlayacağı uzmanlar tarafından ifade edilmektedir. Bu gerçekleşirse, Konya Ovası'nda tarım yapma imkanı tamamen sona erecektir. Türkiye büyük bir ekonomik değerini kaybedecek, ülkemizde buğday sıkıntısı yaşanacaktır.

Bu sürecin sonunda **1 milyon civarında nüfusun işsiz kalması** ve sosyal patlamaların doğması kaçınılmaz hale gelecektir.

Öte yandan; yukarıda anlatımı yapılan süreçle bağlantılı olarak **Beyşehir ve Akşehir Göllerinde de su çekilmesi ve çölleşme başlamış** durumdadır.

“Milli Park Alanı” olarak kabul edilen ve görünürde korumaya alınan **Beyşehir Gölü için**, Milli Park anlayışına ve amacına uygun olarak, yasada öngörülen düzenlemeler bugüne kadar hayata geçirilememiştir. Gölün ekolojik dengesi bozulmuştur. Yeterli su kaynağının olmaması ve bunun yanında Çarşamba Kanalı'na bilinçsizce su akıtılması, Isparta bölgesine kurulan 5 ayrı bölgeden motopomplarla su alınması sonucunda; göl, **yok olma riskiyle** karşı karşıya gelmiştir. Türkiye'nin en büyük tatlı su kaynağı olan gölde kirlenme ortaya çıkmıştır. Gerekli önlemler alınmaz ise göl bu özelliğini de kaybedecektir.

Beyşehir İlçe Tarım Müdürlüğü verilerine göre, 25 yıl önce 24 metre derinliği bulunan Beyşehir Gölünün su seviyesi, son yıllarda 9 metreye kadar düşmüştür.

Milli Park ve SİT alanı niteliğinde olan gölde temizlik yapılabilmesi için 3'ü Bakanlık olmak üzere 14 kurumun onay vermesi gerekmektedir.

Akşehir Gölünde de benzer gelişmeler yaşanmaktadır.

353 km² yüzölçümünde olan Akşehir Gölü son on yılda **40 km² alana kadar** küçülmüştür. Göl çevresindeki köy ve kasabalarda yaşayanlar 10 yıl öncesine kadar geçimlerini gölden sağlarken, artık bu imkandan mahrum hale gelmişlerdir. Balık, istakoz ve kamıştan gelir sağlayan köylülerin bu kaynağı artık yok olmuştur. Gölün derinliği **15-16 metreden 1 metreye** kadar düşmüştür. Göl çevresindeki **sazlık ve kamışlıklar** kurumuştur. Göçebe kuşların uğrak yeri olan göle artık kuşlar inmez olmuş, göl çevresinde yetişen **kuşların nesli tükenmiştir.**

Gölün kurumasında **yağışların azalması** etken olduğu gibi, 500'ün üzerindeki derin kuyuların **programsız ve gelişigüzel** bir şekilde açılması da bir diğer etken olmuştur.

Gölün tamamıyla kuruması halinde, patent alınan dünyaca ünlü **Akşehir Kirazı ve aromasının** da nesli yok olacaktır.

Gölün çekilmesi sonucunda kanaletler atıl hale gelmiştir.

Bu sonuçlara yol açan etkenlerin tespiti ve değerlendirmesiyle, alınacak idari ve yasal önlemlerin araştırılması, bu öneri ve çözümlerin bir an evvel hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla, iş bu araştırma önergesinin TBMM Başkanlığına sunulması zorunluluğu doğmuştur.

